

บทที่ 1

บทนำ

สภาวะความเป็นมา แนวทางและเหตุผล

เดิมอุตสาหกรรมผลิตร่มในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นเพียงอุตสาหกรรมในครัวเรือน จนถึงอุตสาหกรรมขนาดย่อม ทำการผลิตและจำหน่ายภายในประเทศเป็นหลัก ต่อมาได้เริ่มมีการพัฒนาอย่างจริงจังขึ้น เช่น มีการขยายกำลังการผลิต ซึ่งเดิมทำการผลิตในบ้านพักอาศัย มีคนงานเพียง 4 - 5 คน ก็เริ่มมีการขยายตัวเป็นโรงงานอุตสาหกรรม มีคนงาน 100 - 200 คน และเริ่มมีการผลิตเพื่อการส่งออกเพิ่มมากขึ้น

เนื่องจากในปัจจุบันรูปแบบของร่มมีความหลากหลายทั้งด้านชนิด ขนาด และการออกแบบผลิตภัณฑ์ ดังนั้นต้นทุนการผลิตจึงเป็นสิ่งสำคัญของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมนี้ ผู้ประกอบการจำเป็นต้องควบคุมต้นทุนการผลิตในโรงงานให้ต่ำสุด โดยมีคุณภาพของผลิตภัณฑ์ทัดเทียมหรือดีกว่าคู่แข่งรายอื่น ๆ การนำเอาหลักการทางวิศวกรรมอุตสาหกรรมมาประยุกต์ใช้ จะสามารถลด และควบคุมต้นทุนการผลิต และสร้างระบบต้นทุนการผลิตที่เหมาะสมให้กับโรงงาน เพื่อการแข่งขันในด้านราคาค่าต้นทุนของสินค้า และการกำหนดราคาขายอีกด้วย

รายชื่อผู้ผลิตและจำหน่ายร่ม

1. บริษัท ชิตี อัมเบลล่า จำกัด
2. บริษัท ไค-เบลล่า จำกัด
3. บริษัท อินแฟนต์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด
4. บริษัท บางนา เซอร์วิส จำกัด
5. บริษัทอุตสาหกรรมร่มไทย จำกัด
6. บริษัท มิง โฮ อัมเบลล่า (ประเทศไทย) จำกัด
7. บริษัท ไทย โอเชี่ยล อินดัสทรี จำกัด
8. ห้างหุ้นส่วนจำกัด อี-ยูน อัมเบลล่า อินดัสทรี
9. ห้างหุ้นส่วนจำกัด สุมา เอ็นเทอร์ไพรส์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยนี้เป็นการศึกษาและจัดระบบต้นทุนการผลิตของอุตสาหกรรมผลิตร่วมเพื่อเป็นการเพิ่มผลผลิตในอุตสาหกรรมนี้ แต่เนื่องจากโรงงานผลิตร่วมในประเทศมีจำนวนมาก การทำวิทยานิพนธ์ไม่เอื้ออำนวยให้ศึกษาได้ครอบคลุมทุกโรงงาน ดังนั้น ผู้วิจัยได้เลือกทำการศึกษาเฉพาะในโรงงานตัวอย่าง โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการผลิตร่วม
2. เพื่อศึกษาระบบต้นทุนการผลิตร่วม
3. เพื่อศึกษาการเพิ่มผลผลิตในอุตสาหกรรมผลิตร่วม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาเฉพาะโรงงานตัวอย่าง เนื่องจากมีโรงงานผลิตร่วมเป็นจำนวนมาก การทำวิทยานิพนธ์จึงไม่เอื้ออำนวยให้ทำการศึกษารอบคลุมได้ทุกโรงงาน
2. ศึกษาเฉพาะร่วมเบอร์ 10 ซึ่งเป็นร่วมขนาดมาตรฐานของโรงงานตัวอย่างเท่านั้น เนื่องจากร่วมมีความหลากหลายในด้านขนาด และ รูปแบบ
3. ศึกษาเฉพาะต้นทุนการผลิตในอุตสาหกรรมผลิตร่วมเท่านั้น
4. ในการศึกษา นี้ เป็นเพียงการสร้างระบบการควบคุมต้นทุนการผลิตที่เหมาะสมของโรงงานตัวอย่างเท่านั้น

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

การทำวิจัยนี้ มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. สํารวจงานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตร่วมจากโรงงานตัวอย่าง
3. ศึกษาาระบบต้นทุนการผลิตปัจจุบันของโรงงาน
4. ศึกษาหาแนวทางในการลดต้นทุนการผลิตของโรงงานตัวอย่าง โดยใช้เทคนิคทางวิศวกรรมอุตสาหกรรม คือ การศึกษาการทำงาน การวางแผนการผลิต
5. จัดระบบเอกสารและการรายงานเพื่อการควบคุมต้นทุนการผลิต
6. เปรียบเทียบต้นทุนการผลิตก่อนและหลังการปรับปรุง

7. สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ
8. จัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

1. เป็นแนวทางในการหาต้นทุนการผลิตที่แท้จริงของโรงงานตัวอย่าง
2. ช่วยควบคุมต้นทุนการผลิตอันเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานได้ดีขึ้น
3. ช่วยในการกำหนดราคาผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสม
4. เป็นแนวทางในการปรับปรุง และประยุกต์ใช้ระบบควบคุมต้นทุนการผลิตที่เหมาะสม สำหรับโรงงานประเภทเดียวกัน
5. เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจจะศึกษา เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในงานวิจัยด้านอื่น ๆ ต่อไป

สำรวจงานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

จारी อรัณยกานนท์ (2523)

ได้อธิบายถึงการวิเคราะห์ต้นทุนทางอุตสาหกรรมว่า ต้นทุนการผลิตประกอบด้วย ค่าวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าเสียหายการผลิต ตลอดจนได้อธิบายถึงการหาอัตราค่าใช้จ่ายโรงงานจัดสรร วิธีการกำหนดต้นทุนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงต้นทุนจริงกับต้นทุนมาตรฐาน รวมทั้งการจัดทำรายงานทางการเงิน และงบต้นทุนการผลิตของกิจการประเภทอุตสาหกรรมการผลิต

เจริญ สุนทรวาณิชย์ (2529)

ได้ทำการศึกษา และเสนอแนวทางแก้ปัญหาทางด้านการวางแผนการผลิตและพัสดุคงคลัง สำหรับโรงงานกระดาษเหนียว พบว่า ผลิตภัณฑ์ของโรงงานตัวอย่างมีหลายประเภท ได้คัดเลือกผลิตภัณฑ์ที่มีปริมาณการจำหน่ายสูง เพื่อพยากรณ์หาปริมาณความต้องการ จากนั้นประยุกต์เทคนิคการควบคุมพัสดุคงคลังสำหรับพัสดุหลายรายการ มาใช้ทำการวางแผนการผลิต การคำนวณค่าใช้จ่ายคอมพิวเตอร์ ทำให้การวางแผน การปรับปรุง ตลอดจนการออกแบบรายงานต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ดวงมณี โกมารทัต (2534)

ในหนังสือเล่มนี้ ได้อธิบายถึงหลักทฤษฎีการประมวลผลและการประเมินค่าต้นทุนการผลิต ตลอดจนระบบบัญชีต้นทุนที่สำคัญ ๆ ซึ่งนำไปประยุกต์ใช้กับธุรกิจอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ นอกจากนี้ผู้เขียนยังกล่าวว่า การบัญชีต้นทุนเกิดขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์สำคัญ 4 ประการ คือ

1. ใช้ในการคำนวณต้นทุนขายประจำงวด เพื่อวัดผลการดำเนินงานของกิจการ
2. ใช้ในการคำนวณหรือตีราคาต้นทุนของเหลือ (INVENTORY VALUATION) เพื่อนำรายการเหล่านี้ไปแสดงไว้ในงบดุลของกิจการ
3. ใช้ในการวางแผนและควบคุม (PLANNING AND CONTROL)
4. ใช้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจ (DECISION-MAKING TOOLS)

วิภาดา สุภรพันธ์ (2533)

ผู้เขียนได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการบัญชี มี 2 ประการ คือ

1. การรายงานภายนอกต่อผู้ถือหุ้น รัฐบาล และผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ เพื่อใช้ในการตัดสินใจและลงทุน และอื่น ๆ
 2. การรายงานภายในต่อผู้บริหาร เพื่อใช้ในการวางแผนและการควบคุม
- การบัญชีต้นทุนจะสนองจุดมุ่งหมายประการแรก ด้วยการให้หลักในการคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์ อันจะนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดทำงบการเงินเพื่อเสนอบุคคลภายนอกต่อไป และสนองจุดมุ่งหมายประการที่สองด้วยการแนะนำเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสำหรับบุคคลภายในคือผู้บริหารเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนและควบคุมต่อไป

พรชัย อรรถปรีชากร (2529)

ได้เสนอแนวทางการใช้ต้นทุนมาตรฐาน เพื่อควบคุมต้นทุนการผลิตสำหรับธุรกิจผลิตพรมโดยการกำหนดต้นทุนมาตรฐานในการผลิต จากนั้น ทำการรายงานต้นทุนในลักษณะเปรียบเทียบวิเคราะห์ผลแตกต่าง และสาเหตุ ซึ่งพบว่า การนำระบบบัญชีต้นทุนมาตรฐานมาใช้ ทำให้ทราบข้อมูลต้นทุนการผลิตรวดเร็ว ทันเวลา และมีประโยชน์ในด้านการควบคุม วางแผน และการตัดสินใจแก่ฝ่ายบริหารเป็นอย่างมาก

พลชัย ลิ้มภูวิวัฒน์ (2533)

กล่าวว่า การอยู่รอดของธุรกิจที่ต้องมีการแข่งขันขึ้นอยู่กับปัจจัยหลัก 2 ประการ คือ คุณภาพกับต้นทุน ในส่วนของต้นทุนจะต้องใช้วิธีการ "การจัดการต้นทุน" (COST MANAGEMENT) คือ การจัดกิจกรรมที่จำเป็นสำหรับการควบคุมและลดต้นทุน โดยอาศัยการใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจการมาควบคุม นอกจากนี้ ยังให้ทัศนะว่า ระบบการบัญชีต้นทุนเป็นเครื่องมือแสดงความเคลื่อนไหวและทิศทางของต้นทุนประเภทต่าง ๆ ที่ใช้ระหว่างกระบวนการผลิต โดยอาศัยการบันทึกและรวบรวมข้อมูลในทางบัญชีตามงวดเวลาอย่างต่อเนื่อง เมื่อมีการสรุปต้นทุนทั้งหมดในงวดบัญชีนั้น จะทำให้ทราบต้นทุนของการผลิตของผลิตภัณฑ์ในงวดนั้น

พิภพ เล้าประจง (2531)

ได้เสนอว่า การควบคุมการผลิตมีจุดประสงค์เพื่อนำเอาประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด มาใช้ในการผลิตสินค้าให้เกิดผลอย่างเต็มที่ และให้เป็นที่ยพอใจของลูกค้า โดยในระบบการควบคุมการผลิตจะประกอบไปด้วย การพยากรณ์ความต้องการ การวางแผนกำลังการผลิต การทำงานในโรงงาน การกำหนดตาราง การติดตาม การควบคุมการผลิต การควบคุมและติดตามระดับสินค้าคงคลัง

เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ.อยุธยา (2517)

ได้ให้ความเห็นว่า บัญชีต้นทุนเป็นบันทึกรายการเกี่ยวกับวัสดุ ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายในโรงงาน เพื่อช่วยในการวิเคราะห์ต้นทุนทั้งหลายที่เกิดขึ้น นั่นคือ ผู้วางระบบบัญชีต้นทุนจะต้องมีความเข้าใจอย่างดีเกี่ยวกับการจัดสายงานของกิจการ วิธีการผลิต และข้อมูลต้นทุนที่ฝ่ายจัดการต้องการ เพื่อที่จะสามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปวัดผลการดำเนินงานประจำงวด คำนวณต้นทุนการดำเนินงานและใช้ข้อมูลเพื่อนำไปประกอบการตัดสินใจ

ดูัย กานต์สมเกียรติ (2532)

ได้ทำการศึกษาระบบข้อมูลต้นทุนการผลิต เพื่อการควบคุมต้นทุนในอุตสาหกรรมแหวน เป็นการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดของโรงงานตัวอย่าง จากนั้นทำการปรับปรุงและจัดระบบเอกสารที่ใช้เก็บข้อมูล และวิเคราะห์โครงสร้างของต้นทุนการผลิต เพื่อช่วยในการลดและควบคุมต้นทุนการผลิต ในขณะเดียวกัน ข้อเสนอต่าง ๆ สามารถสนองความต้องการของผู้บริหารในระดับต่าง ๆ ได้ด้วย

สมชาย ทรงศักดิ์เดชา (2520)

ได้ศึกษาการลดต้นทุนการผลิตในอุตสาหกรรมเสื้อสำเร็จรูปในประเทศไทย ด้วยเทคนิค 7 ประการ คือ

1. เทคนิคการเขียนแบบ (MARKING) เป็นการออกแบบชิ้นส่วนต่าง ๆ ของเสื้อ
2. เทคนิคการวางแผนและควบคุมการผลิต (PRODUCTION PLANNING AND CONTROL) เป็นการวางแผนและควบคุมการทำงานของแผนกต่าง ๆ ให้เป็นไปตามเวลา และจำนวนที่ต้องการ
3. เทคนิคการจัดสายงานให้สมดุลย์ (LINE BALANCING) เป็นการจัดกำลังคนและเครื่องจักรให้ทำงานอย่างสมดุลย์ในแต่ละกระบวนการ
4. เทคนิคระบบค่าแรงจูงใจ (WAGE INCENTIVE SYSTEM) เป็นการเพิ่มผลผลิตโดยการจูงใจพนักงานด้วยค่าตอบแทนสูงตามส่วนเพิ่ม
5. เทคนิคการฝึกอบรม (TRAINING) เป็นการฝึกอบรมพนักงานใหม่ โดยเน้นที่เทคนิคการเย็บ
6. เทคนิคการควบคุมคุณภาพ (QUALITY CONTROL) เป็นการควบคุมคุณภาพของสินค้าที่ผลิตให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้นและมีของเสียลดลง
7. เทคนิคการกำหนดต้นทุนมาตรฐาน (STANDARD COST) เป็นเทคนิคที่ใช้เพื่อหาต้นทุนผลิต และควบคุมการผลิตในแต่ละวันหรือแต่ละรุ่น

โซเฮ ฮิบิ (2530)

หนังสือเล่มนี้ได้อธิบายความหมายของต้นทุน การดำเนินงานจัดทำต้นทุน การรายงานต้นทุน วิธีจัดดำเนินการลดต้นทุนตามหน้าที่งาน เช่น หน้าที่งานผลิต การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ การตรวจสอบ เป็นต้น นอกจากนี้ในหนังสือเล่มนี้ได้เน้นถึงเทคนิคและวิธีการที่จะตอบปัญหาต่าง ๆ ในเรื่องการลดและควบคุมต้นทุนการผลิตที่สามารถนำไปใช้ได้จริงเพราะเขียนสรุปจากประสบการณ์ด้านการปฏิบัติอันยาวนานของผู้เขียน

AHMED BELLKAOUI (1983)

ให้ความหมายของการควบคุมต้นทุนไว้ว่าการควบคุมต้นทุน (COST CONTROL) คือ การเปรียบเทียบต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงกับต้นทุนที่กำหนดไว้ก่อนล่วงหน้า

J.R. KING (1975)

ได้ให้ทัศนะว่า การใช้ราคาขายเพื่อเป็นการรักษาและเพิ่มกำไรเป็นเรื่องทำได้ยากวิธีที่ดีกว่า คือ การลดต้นทุนจากต้นทุนรวม จุดสำคัญอยู่ที่การควบคุมต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพของคน วัสดุ และเครื่องจักร ในรูปของการวางแผนการผลิต และควบคุมกิจกรรมการทำงาน เขาเสนอว่า การควบคุมที่ดี ควรเริ่มต้นตั้งแต่การออกแบบผลิตภัณฑ์ ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดกระบวนการผลิตให้เป็นมาตรฐานให้มีชิ้นส่วนเท่าที่จำเป็น ผลิตได้ง่าย นอกจากนี้ในการควบคุมต้นทุนวัสดุ ควรนำเอาการวิเคราะห์คุณค่า (VALUE ANALYSIS) มาใช้ โดยการใช้วัสดุต้องให้เกิดประโยชน์สูงสุด คือมีของเสียเกิดขึ้นน้อยที่สุด ต้องรู้จักนำการศึกษางาน (METHOD STUDY) มาช่วยในการลดต้นทุนรวม และถ้าหากเป็นไปได้ยังควรนำเอาการวิจัยดำเนินงาน (OPERATION RESEARCH) มาประยุกต์ใช้ โดยมีเป้าหมายทำให้เกิดต้นทุนต่ำที่สุด แต่ต้องมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติด้วย ซึ่งทั้งหมดนี้จะช่วยในการลดและควบคุมต้นทุนการผลิตได้

THOMAS S. DUDICK (1962)

ได้อธิบายว่า เทคนิคการรายงานสามารถช่วยควบคุมต้นทุนการผลิต ทั้งต้นทุนค่าวัสดุคิบ ต้นทุนค่าแรงงาน และค่าเสียหายการผลิต โดยรายงานนั้นจะแสดงถึงต้นทุนการผลิต ปริมาณวัสดุคิบที่ใช้ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ตลอดจนค่าแตกต่างจากมาตรฐานในแต่ละหน่วยผลิต เพื่อการวิเคราะห์สาเหตุและควบคุมต้นทุนการผลิต นอกจากนี้ ยังให้ความเห็นว่า รายงานที่ดีควรมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. จะต้องเป็นรายงานที่ใช้บันทึกข้อมูลที่สำคัญ และมีประโยชน์
2. จะต้องกำหนดมาตรฐานของการปฏิบัติการไว้
3. สามารถใช้วิเคราะห์แนวโน้มได้
4. จะต้องมียุรูปแบบที่ง่ายและชัดเจน